

Autoriteit Consument en Markt, Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Uitsluitend verzonden via email: ACM-post@acm.nl

Datum : 3 oktober 2023
Ref : 20231003/JF/NZ/sab
Betreft : Ontwerpbesluit Prioriteringsruimte transportverzoeken, zaaknummer
ACM/23/182341

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij reageert de NEPROM, de vereniging van gebieds- en projectontwikkelaars, op het ontwerpbesluit over de prioriteringsruimte bij transportverzoeken. Wij zullen in deze brief tevens ingaan op de door u gestelde consultatievragen.

Wij waarderen de inspanningen van de Autoriteit Consument en Markt om tot het ontwerpbesluit te komen. Het geeft blijk van erkenning van de huidige problemen op het elektriciteitsnet. Ook de woningbouw ondervindt daar in toenemende mate ernstige hinder van, zo blijkt uit signalen van onze leden. Op voorhand plaatsen wij daarom de volgende twee opmerkingen.

Gezien het feit dat woningbouwprojecten en andere vastgoedprojecten steeds vaker kampen met vertraging bij het verkrijgen van een aansluiting en transport op het elektriciteitsnetwerk en de dreiging dat dit de komende jaren als gevolg van de energietransitie nog veel vaker het geval zal zijn, bepleiten wij dat uitbreiding van de capaciteit het elektriciteitsnetwerk met de grootste mogelijke spoed ter hand wordt genomen. Zonder extra ruimte op het net, zal de netbeheerder niet of amper aan prioriteren toekomen. Die extra ruimte is ook nodig om de gezamenlijke woningbouwambities van de overheid en markt te realiseren. Dat gaat om ruim 900.000 woningen tot aan 2030. Het betreft een veelvoud aan woningzoekenden die anders niet goed geholpen worden en wiens leven in de paauzestand gezet wordt. Dat is maatschappelijk onacceptabel.

Ten tweede is niet alleen een prioriteringskader zoals voorgesteld nodig. Volgens ons hoort daar ook een afwegingskader bij. Het is belangrijk dat daar snel meer duidelijkheid in komt. Over hoe en wanneer een netbeheerder tot zijn besluit komt, hoe dat gecommuniceerd wordt (art. 7 lid 4) en welke mogelijkheden er zijn om tegen een beslissing van de netbeheerder op te komen. Zonder deze aanvulling biedt het prioriteringskader te weinig handvatten voor een zorgvuldige toepassing die nodig is om goed uitvoering te geven aan de voorgestelde regeling.

Consultatievraag 1

1a) De voorgestelde koppeling aan SBI-codes levert in het kader van beantwoording van vraag 1a geen suggesties of opmerkingen op bij de NEPROM.

1b) De NEPROM vindt het belangrijk dat de voorgestelde koppeling tussen woningbouwprojecten en commerciële functies in stand blijft en uitgebreid wordt. Dat is belangrijk voor de woningbouwproductie. Vaak worden in de plint van appartementencomplexen commerciële functies en parkeerfaciliteiten gerealiseerd. Supermarkten (grootverbruikersaansluiting) zijn vaak essentieel, zowel als voorziening in woongebieden en financieel, om een project haalbaar te maken. Evenals horeca (veelal kleinverbruikersaansluiting) en andere functies die belangrijk zijn voor een levendige omgeving. Bovendien ontbreken in het concept prioriteringskader de laadpalen in parkeergarages onder appartementencomplexen. Er is een grote vraag van (toekomstige) bewoners naar oplaadmogelijkheden voor hun elektrische auto. Het gaat hier om een grootverbruikersaansluiting. Het is bovendien belangrijk ruimte te laten voor collectieve initiatieven en deze kwesties niet per huishouden te bekijken. Voor een collectief is soms minder capaciteit nodig. Het zou dus niet alleen om eigen huishoudelijk gebruik en kleinverbruikersaansluitingen moeten gaan.

1c) Wonen is inderdaad een primaire levensbehoefte; en wel voor iedereen. Dat rechtvaardigt een hoge prioriteit als het gaat om de energievoorziening. De NEPROM is daarom geen voorstander van de manier waarop woningbehoefte in het voorgestelde kader opgenomen is, waarbij uitsluitend nieuwbouwwoningen voor lagere en middeninkomens als prioritair worden gezien. Ook zijn wij tegenstander van en het idee om andere woonvormen door toevoeging van andere SBI-codes meer voorrang te verlenen. Wij verwijzen hierbij naar de uitleg onder punt 77 en 78 van de Toelichting. Reguliere (niet de sociale en middeldure) woningen en bewoners die tot de doelgroep voor die woningen behoren, komen zo namelijk moeilijker aan bod. De reguliere woningen kunnen zonder voorrang lastiger gebouwd worden. Die woningen financieren de woningen in de overige segmenten (sociaal en midden). Kortom, als die woningen niet ook prioriteit krijgen (hetgeen naar onze mening inhoudelijk ook niet te verdedigen valt), dan gaat de gehele gebiedsontwikkeling, inclusief de lagere en middensegment woningen, niet door. Deze wijze van formuleren heeft grote negatieve consequenties voor de gehele woningbouwproductie. De reguliere woningen zijn gelet op de huidige tekorten ook voor het overige hard nodig. Woningzoekenden stromen op deze manier niet door uit het sociale/middensegment, zodat daar geen woningen vrij komen voor een passende doelgroep.

De in het concept gehanteerde terminologie roept bovendien veel vragen op over dit punt. Zo is ons niet duidelijk wat onder concrete of relevante woningplannen verstaan wordt. Die begrippen worden door elkaar heen gebruikt. In de praktijk wordt hieronder iets anders verstaan. En het project verkeert in verschillende stadia van het ontwikkelingsproces en het regelen van de benodigde aansluitingen en transport. Afhankelijk van het antwoord op de vraag of het om een concreet of relevant woningbouwplan gaat.

Daarnaast is niet duidelijk wat onder relevante overheden verstaan wordt. Het lijkt om alle drie de overheidslagen te gaan. Dat betekent voor de mate van concreetheid en de planning van een woningbouwplan echt heel iets anders. In de praktijk staan de (bestemmings- of straks omgevings) plannen en omgevingsvergunningen van een gemeente centraal.

Tevens is onduidelijk wat onder een publieke woningbouwbehoefte verstaan wordt. En of dat op gemeente- of projectniveau bekeken wordt. Tevens horen wij graag hoe een aanvrager de koppeling met de woningbouwplannen van de overheid duidelijk hoort te maken.

Graag zien wij verduidelijkt wat onder punt 86 onder de concrete wettelijke taak van of afspraken met de overheid wordt bedoeld. Dit is relevant; om te voorkomen dat rijp en groen door elkaar lopen.

Consultatievraag 2

Deze vraag gaat over de manier waarop de aanvrager duidelijk maakt dat hij binnen het kader valt en waarom de voorrang evenredig en noodzakelijk is. Omdat de zogenoemde congestieverzachters niet gekoppeld zijn aan de SBI-codes adviseren wij u te verduidelijken wat de aard en de inhoud van de contractuele afspraken zou kunnen zijn of moeten zijn om vast te kunnen stellen dat er transportruimte op het net vrijkomt. Moet de capaciteit die niet verbruikt wordt teruggeleverd worden bijvoorbeeld? Korthedshalve verwijzen wij hierbij naar de toelichting in tabel 1, categorie 1, categorie congestieverzachter.

Daarnaast lijkt het ons raadzaam als netbeheerders naar standaardisatie te streven via bijvoorbeeld modelformulieren, zodat zij tot een eenduidig en helder proces komen om de aanvragen af te handelen.

Consultatievraag 3

Het verschil tussen aansluiten en transporteren op het net is de verplichting die daarmee gepaard gaat. Bij aansluiten is die verplichting hard en bij transport niet. De NEPROM vindt daarom dat voorrang bij transport geen voorrang bij aansluiting zou moeten of kunnen betekenen. De huidige (harde) aansluitverplichting en de daaraan gekoppelde termijnen zijn wezenlijk; als stok achter de deur. Dat is anders geregeld dan bij transport.

We hebben echter wel begrip voor het argument van de ACM om naar dit onderwerp te kijken. Als ook ter gelegenheid van de aansluiting geprioriteerd zou worden, is het essentieel de volgende zaken te overwegen en mee te nemen bij de eventuele uitwerking:

- de harde aansluitverplichting blijft in stand; gekoppeld aan een duidelijk termijn;
- de planning van netbeheerders en initiatiefnemers en de onderlinge afstemming zou ermee geholpen moeten zijn;
- het mag geen extra onzekerheid, tijdverlies en administratieve lasten met zich meebrengen;
- eventuele belemmeringen voor -al dan niet tijdelijke- innovatieve en alternatieve oplossingen dienen op voorhand uitgesloten te zijn.

Wij zijn graag bereid tot en beschikbaar voor nader overleg over deze brief.

Hartelijke groet,

Jan Fokkema
directeur NEPROM